

DEJONGDEJONG+

presenteren

CHRISTMAS CAROLS

Lauren Armishaw, *sopraan*

Rienk de Jong, *countertenor*

Gerben Bos, *tenor*

Elbert de Jong, *bariton*

Sybolt de Jong, *harmonium*

Euwe de Jong, *harmonium*

December 2013

PROGRAMMA

Kerstfeest is het feest van licht en hoop en het moment om te vieren, te reflecteren en te bezinnen. Het beluisteren en zingen van christmas carols levert voor velen een onmisbare bijdrage aan die vierende en bezinnende sfeer die het kerstfeest als vanouds oproept. Het ensemble de jongdejong+ brengt vanmiddag een programma met christmas carols uit diverse landen. De arrangementen zijn in 2012 geschreven voor dit ensemble.

Aangezien een bonte verzameling carols eenvoudig kan leiden tot een allegaartje is een 'liturgisch' kader vastgesteld waarbinnen de carols zijn geordend.

AANKONDIGING - MARIA

I wonder as I wander

Appalachian carol, collection Niles

arr.: Euwe de Jong

O suver maecht van Ysrael

Dutch carol, anonymous, 15th century

arr.: Sybolt de Jong

Es ist ein Ros entsprungen

vierstemmige zetting Michael Praetorius (1571-1621)

A Maiden most gentle

French traditional, words: The Venerable Bede

arr.: Andrew Carter / Jelle Stellingwerf

GEBOORTE - VERVULLING - ENGELN HERDERS - DRIE KONINGEN - STAL - KRIBBE

Een kind geboren

Dutch carol, 15th century

arr.: Euwe de Jong

Komt, wilt u spoeden

Dutch carol, anonymous, 17th century

arr.: Euwe de Jong

Cradle Song

Mel.: W. Y. Hurlstone (1900) / lyr.: Spanish trad.

arr.: Sybolt de Jong

Fum, fum, fum

Catalan carol, 17th century

arr.: Euwe de Jong

SAMENZANG:

Adeste Fideles

Teksten zie pagina 8

John F. Wade (c. 1711-1786)

arr.: David Willcocks (1919)

PAUZE

vervolg
GEBOORTE - VERVULLING - ENGELN
HERDERS - DRIE KONINGEN - STAL - KRIBBE

Entre le boeuf et l'âne gris

French traditional

arr.: Euwe de Jong

Hoe leit dit kindeken

Dutch carol, 15th century(?)

arr.: Jelle Stellingwerf

A la Nanita nana

Spanish traditional, 17th or 18th century

arr.: Sybolt de Jong

O Jesulein süß

BWV 493

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Quelle est cette odeur agréable?

French traditional, 17th century

arr.: Euwe de Jong

SAMENZANG:

Hark The Herald Angels

Teksten zie pagina 9

Felix Mendelssohn Bartholdy (1809-1847)

arr.: David Willcocks (1919)

ALGEMEEN

Huron Carol

Mel.: French-Canadian, 17th century

arr.: Sybolt de Jong

Te Harinui

Lyrics & music by Willow Macky (1921-2006)

arr.: Lauren Armishaw / Euwe de Jong

De bladmuziek van de arrangementen is te bestellen via
www.dejongdejongmusicpublications.nl

TOELICHTING

AANKONDIGING - MARIA

I wonder as I wander

In oudtestamentische geschriften belooft God aan de wereld dat vanuit Abrahams zaad een verlosser en vredestitcher zal voortkomen. In de tekst van *I wonder as I wander* wordt de inmiddels voltrokken gebeurtenis al wandelend en dwalend vol verwondering bezongen. Het mijmerende en melancholische karakter van de melodie verbeeldt fraai de overpeinzingen tijdens het wandelen, de voor-tussen- en naspelen van het arrangement doen de rest.

O suver maecht van Ysrael

De tekst spreekt over 'der schoner bootschap' aan de 'suver maecht' Maria, de reis van Jozef en Maria naar Bethlehem en de geboorte van Jezus. De Middelnederlandse tekst wordt vermengd met frases in het Latijn. Fraai in dit verband: Du bist uns Dominus.

Es ist ein Ros entsprungen

Gedurende de Middeleeuwen is in de geestelijke poëzie de roos een metafoor voor Maria.

De vierstemmige zetting is van Michael Praetorius (1571-1621)

A Maiden most gentle

In deze Carol worden de aartsengel Gabriël en de maagd Maria bezongen (*The archangel Gabriel foretold by his call*), de tekst maakt ook melding van het bezoek van de drie koningen aan de nieuwgeborene.

De melodie is van Franse origine. Arrangeur Jelle Stellingwerf neemt de bekende bewerking van de Engelse componist Andrew Carter (1939) als uitgangspunt, maar geeft in de loop van het stuk een opmerkelijke en verrassende wending aan het geheel.

GEBOORTE - VERVULLING - ENGELN - HERDERS DRIE KONINGEN - STAL - KRIBBE

Een kind geboren

Een oud-hollands kerstliedje waarbij de engelen, de herders en drie koningen de revue passeren.

De Middelnederlandse tekst wordt evenals in 'O suver maecht van Ysrael' afgewisseld met frases in het Latijn.

Komt wilt u spoeden

Een vrolijk oud-hollands liedje in een dansende 6/8ste maat, waarvan de herkomst onduidelijk is. Reeds in de 16de en 17de eeuw duikt het in diverse liedbundeltjes op. Een ieder wordt opgeroepen om zich naar Bethlehem te spoeden om aldaar het wonder te aanschouwen. Naar middeleeuws gebruik heeft de arrangeur enkele melodiefarden van het door Maarten Luther gecomponeerde kinderkerstliedje: *Vom Himmel hoch, da komm ich her* toegevoegd. Een dergelijk mixen van liedjes noemt men *Quodlibet* (lett. mengelmoes).

Cradle Song

De melodie van dit wiegeliedje is afkomstig uit 'Four Songs for Soprano' van de Engelse componist William Yeates Hurlstone (1876-1906). De tekst is ontleend aan een Spaans kerstliedje: Jozef, de profetes Anna en de heilige Joachim (genoemd als de vader van Maria) wiegen de kribbe van Jezus. Het arrangement start met een 'zoekend' akkoord, waarmee u als luisteraar terloops het tafereeltje wordt binnengehaald.

Fum, fum, fum

Een Catalaans kerstliedje uit de 17de eeuw, gezongen op 25 december (*A vint-i-cinq de desembre*).

Met het woord *fum* bootst men een instrument na (bv. een gitaar of een trommeltje).

Het arrangement is gebaseerd op een compositietechniek uit de 17de/18de eeuw: de licht barokke melodie heeft als tegenstem een zich herhalende basmelodie (ostinaat).

Adeste Fideles

Katholiek, Latijns kerstlied.

Het werd rond 1743 geschreven en op muziek gezet door John Francis Wade (1711–1786). In 1760 werden tekst en melodie gepubliceerd in de *Evening Offices of the Church*. De Engelse tekst *O come all ye faithful* werd pas in 1841 gedicht door Frederick Oakeley (1802-1880).

Entre le Boeuf

Een Frans kerstliedje, anoniem en waarschijnlijk uit de 13de eeuw.

Het liedje gaat over de ezel en de os die samen met de engelen waken over 'le fruit de vie' (de levensvrucht).

Vanwege een vermeende antisemitische strekking is het laatste couplet weggelaten.

Hoe leit dit kindeken

In dit oud-hollands kinderliedje – vol met verkleinwoorden - wordt het *kindeken* Jezus door de 'engelkens en de herdenkens' sussend toegezongen. Het arrangement volgt de tekst op de voet, zelfs het '*krijt* niet meer*' is hoorbaar!

* krijten = huilen, schreeuwen

A la Nanita nana

Een melancholiek Spaans wiegeliedje. Nanita nana kan vertaald worden met kindermisje (nanny). Vergelijk *na, na, na* uit Hoe leit dit kindeke.

Het liedje is geschreven in de vorm van een villancico: een breekbaar wiegeliedje gecombineerd met ritmes van Latijns- Amerikaanse origine.

Deze vorm (zowel muzikaal als dichtkunst) was zeer populair op het Iberische schiereiland van de 15de tot de 18de eeuw. De wisseling tussen mineur en majeur is een Spaanse karaktertrek.

O Jesulein süß

Deze kersthymne uit 1665 van componist Paul Gerhardt werd door J. S. Bach (BWV 493) van fraaie harmonieën voorzien.

Quelle est cette odeur agréable

Het lied verhaalt over wonderbaarlijke gebeurtenissen in de kerstnacht: 'Wat is deze zoete geur die de zintuigen van de herders prikkelen?'

Hark The Herald Angels

Kersthymne

De tekst is geschreven door Charles Wesley en verscheen in 1739 in "Hymns And Sacred Poems".

De originele openingsregel was "Hark! how all the welkin rings";

de versie vandaag de dag is het resultaat van veranderingen door verschillende mensen.

Vele hymnes uit de achttiende eeuw bestonden merendeels uit geschreven tekst zonder muziek. De zang was belangrijker dan de melodieën in een lied of vers.

De melodie die tegenwoordig wordt gebruikt voor dit lied is gebaseerd op een deel uit Felix Mendelssohns cantate Festgesang uit 1840.

ALGEMEEN

Huron Carol

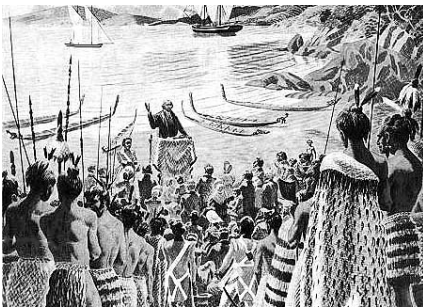
The Huron zijn een inheems Canadees volk.

De kerstboodschap wordt hier vanuit lokaal perspectief gepresenteerd. Het Goddelijke wordt voorgesteld als de *Gitchi Manitou* (spirit, mystery). De herders zijn *hunters* (jagers) die het kind vinden in een *lodge of broken bark*, dat wil zoveel zeggen als: een hutje van ruige bast gemaakt.

“Te Harinui”

“Te Harinui” (**Hari** is vreugde, **nui** is groot) beleefde haar première in 1959 en heeft inmiddels een bijna iconische status in Nieuw zeeland. De hymnische melodie en tekst zijn van de hand van folklorist/componist Willow Mackey (1921 – 2006).

De tekst van het tweede couplet is vanuit Europees perspectief opmerkelijk te noemen:

But on a *summer day*

Within a quiet bay

The Maori people heard

The great and glorious word

Adeste Fideles

1. Allen

O Come All Ye Faithful
Joyful and triumphant,
O come ye, O come ye to Bethlehem.
Come and behold Him,
Born the King of Angels;
O come, let us adore him,
O come, let us adore him,
O come, let us adore him,
Christ the Lord!

2. Vocaal kwartet

God of God
Light of Light
Lo he abhors not the virgin's womb;
Very God,
begotten not created:
O come, let us adore him,
O come, let us adore him,
O come, let us adore him,
Christ the Lord!

3. Allen

Sing choirs of angels
sing in exultation
Sing all ye citizens of heaven above;
Glory to God
in the highest:
O come, let us adore him,
O come, let us adore him,
O come, let us adore him,
Christ the Lord!

4. Allen

Yea, Lord, we greet thee,
born this happy morning;
Jesus, to thee be glory giv'n;
Word of the Father,
now in flesh appearing:
O come, let us adore him,
O come, let us adore him,
O come, let us adore him,

Hark The Herald Angels

1. Allen

Hark the herald angels sing
"Glory to the newborn King!
Peace on earth and mercy mild
God and sinners reconciled"
Joyful, all ye nations rise
Join the triumph of the skies
With the angelic host proclaim:
"Christ is born in Bethlehem"
Hark! The herald angels sing
"Glory to the newborn King!"

2. Vocaal kwartet

Christ by highest heav'n adored
Christ the everlasting Lord!
Late in time behold Him come
Offspring of a Virgin's womb
Veiled in flesh the Godhead see
Hail the incarnate Deity
Pleased as man with man to dwell
Jesus, our Emmanuel
Hark! The herald angels sing
"Glory to the newborn King!"

3. Allen

Hail the heav'n-born Prince of Peace!
Hail the Son of Righteousness!
Light and life to all He brings
Ris'n with healing in His wings
Mild He lays His glory by
Born that man no more may die
Born to raise the sons of earth
Born to give them second birth
Hark! The herald angels sing
"Glory to the newborn King!"

BEKNOPT CV

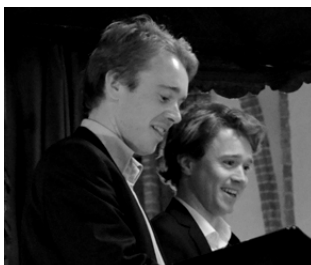
- Lauren Armishaw (1978) studeerde in 2007 cum laude af aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag en heeft een veelzijdige solopraktijk.
www.laurenarmishaw.com
 - Gerben Bos (1983), Rienk (1985) en Elbert (1987) de Jong zijn opgeleid in het Roder Jongenskoor o.l.v. de bekende stempedagoog Bouwe Dijkstra. Momenteel zijn ze actief in het befaamde mannen-ensemble ‘The Gents’.
www.thegents.nl
 - Euwe (1956) en Sybolt (1961) de Jong verkregen met hun arrangementen van delen uit Bachcantates voor orgelvierhandig (inmiddels zes cd’s) internationale waardering en bekendheid.
www.dejongdejong.nl
-

Lauren Armishaw

Gerben Bos

Elbert & Rienk de Jong

Euwe & Sybolt de Jong

CD AANBIEDINGEN DEJONGDEJONG+

CAROLS – normaal € 17,= vandaag € 15,= (*5 sterren in ND en DvhN*)

FOLK SONG - normaal € 17,= vandaag € 15,= (*5 sterren in ND en DvhN*)

CAROLS + FOLK SONG – normaal € 34,= vandaag € 25,=

CD AANBIEDINGEN ORGELDUO DEJONGDEJONG

BACH CANTATAS per deel – normaal € 18,95 vandaag € 15,=

Deel IV, Martinikerk Groningen, Kerstprogramma!
(*5 sterren in Luister*) slechts € 10,=

OVERIGE CD'S – normaal € 18,95 vandaag € 15,=

www.dejongdejong.nl

